

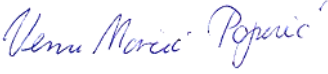

**STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NACRTA PRIJEDLOGA
VII. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
UREĐENJA GRADA OMIŠA NA OKOLIŠ**

-NETEHNIČKI SAŽETAK-

KNJIGA II

ožujak, 2023.

Naručitelj	Grad Omiš, Trg kralja Tomislava 5/I, Omiš 21310		
Ovlaštenik	Eko Invest d.o.o., Draškovićeva 50, 10 000 Zagreb		
Vrsta dokumentacije	Strateška studija utjecaja na okoliš, Ne-tehnički sažetak, ver. 2		
Voditelj izrade studije	Vesna Marčec Popović, prof. biol. i kem.		
EKO INVEST d.o.o. Stručnjaci s ovlaštenjem MINGOR-a	Dr.sc. Nenad Mikulić, dipl. ing. kem. teh., dipl. ing. građ.		4.1.12, 4.1.13, 4.2, 6, 8, 9, 10, 12, 13
	Marina Stenek, dipl.ing.biol., univ.spec.tech.		1, 1.1, 2, 4.2, 6, 8, 10, 11, 12, 13
	Vesna Marčec Popović, prof. biol. i kem.		4.1.5, 4.1.6, 4.2, 5, 6, 8, 10, 12, 13
	Martina Cvitković, mag. geogr.		4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.10, 4.1.11, 4.1.14, 4.1.15, 4.2, 6, 8, 10
EKO INVEST d.o.o. – ostali suradnici	Danijela Đaković dipl.ing.silv.		2.1, 3, 4.1.7, 4.2, 5, 6, 7, 8, 10
	Margareta Androić mag.ing.prosp.arch.		2.1., 4.1.8., 4.1.9., 10., 12., 13., 14.
Vanjski suradnici	Draženko Jakovac, dipl.ing.građ.		4.1.5, 4.1.13

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA VII. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA GRADA OMIŠA	4
3. ODNOS PROSTORNOG PLANA S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA PLANOVIMA I PROGRAMIMA	8
4. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA	10
5. KRATKI PRIKAZ RAZMATRANIH RAZUMNIH ALTERNATIVA	17
6. PREGLED MOGUĆIH UTJECAJA PROSTORNOG PLANA NA OKOLIŠ	18
7. MJERE ZAŠTITE I SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE STANJA OKOLIŠA	23
8. MJERE PRAĆENJA OKOLIŠA	26

1. UVOD

Cilj strateške procjene utjecaja Nacrta prijedloga Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Omiša na okoliš (dalje u tekstu: *Prostorni plan*) je utvrditi i predložiti rješenja za vjerojatne učinke koje navedeni Prostorni plan može imati na okoliš, a s općim ciljem zaštite okoliša i prirode. Temelj za procjenu utjecaja čini strateška studija utjecaja na okoliš. Iznošenjem informacija o nacrtu prijedloga Prostornog plana, te utvrđivanjem, opisivanjem i procjenom njegovih vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš i prirodu, osigurava se rana i učinkovita mogućnost da javnost i zainteresirana javnost dobije uvid i iznese mišljenja o Prostornom planu i strateškoj studiji. Nadalje, strateškom studijom se predlažu mjere kojima bi se isti utjecaji mogli pravovremeno spriječiti i/ili ublažiti, te opisuju načini na koje će se značajni utjecaji Prostornog plana na okoliš pratiti. Strateška studija čini popratni i pripadajući dokument uz konačni prijedlog Prostornog plana.

Za Prostorni plan donesena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Omiša (KLASA: 350-01/18-01/11, URBROJ: 2155/01-01-18-3) od 13.03.2018., te je postupak strateške procjene započeo donošenjem Odluke o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Omiša (KLASA: 350-01/18-01/11, URBROJ: 2155/01-05-03/4-19-19 od 17.12.2019.). Zbog isteka Odluke o izradi zbog proteka roka za objavu javne rasprave, međutim, postupak je obustavljen te je donesena nova Odluka o izradi VII. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Omiša (KLASA: 350-01/21-01/02, URBROJ: 2155/01-05-03/4-21-6) od 09.03.2021., a postupak je nastavljen donošenjem nove Odluke o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za VII. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Omiša (KLASA: 350-01/21-01/02, URBROJ: 2155/01-05-03/4-21-6 od 09.03.2021.).

Izrađivač VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Uređenja Grada Omiša je društvo Urbos d.o.o. iz Splita, dok postupak strateške procjene provodi Upravni odjel za komunalno stambene djelatnosti, uređenje prostora i zaštitu okoliša Grada Omiša, Četvrt Ž. Dražojevića d.d., 21310 Omiš.

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) te sukladno Mišljenju Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije (KLASA: 351-01/18-01/0506, URBROJ: 2181/1-10/07-18-2 od 29.5.2018.), odnosno temeljem gore navedene Odluke o Izmjeni i dopuni Prostornog uređenja Grada Omiša, te Odluci o započinjanju postupka strateške procjene.

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zatražena su mišljenja tijela o sadržaju strateške studije. U svrhu informiranja javnosti, Informacija o provedbi strateške procjene i određivanju sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Omiša (KLASA: 350-01/21-01/02, URBROJ: 2155/01-05-03/4-21-7, od 9. ožujka 2021.) objavljena je na službenim stranicama Grada Omiša (www.omis.hr). Sukladno članku 8. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, nadležno tijelo organiziralo je konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije. Budući da je i u obustavljenom postupku proveden korak određivanja sadržaja strateške studije, u ovom će se postupku uzeti mišljenja prikupljena i prvim, kao i ponovljenim postupkom strateške procjene.

Temeljem Rješenja Splitsko-dalmatinske županije, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0022; URBROJ: 2181/1-10/06-21-0004 od 19. veljače 2021., za Izmjene i dopune Prostornog plana može se isključiti značajan negativni utjecaj na

ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te su iste prihvatljive za ekološku mrežu i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Odluka o sadržaju strateške studije Prostornog plana donesena je u 20.04.2021. (KLASA: 350-01/21-01/02; URBROJ: 2155/01-05-03/4-21-48). Sadržaj strateške studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš te uključuje ostale podatke i zahtjeve utvrđene prilikom određivanja sadržaja strateške studije, a koji već nisu sadržani u obaveznom sadržaju.

Obuhvat Prostornog plana je cijelo administrativno područje Grada Omiša.

Mišljenja o sadržaju strateške studije s komentarima izrađivača strateške studije tablično su prikazani u Prilogu 5. u dokumentu Studije – Knjiga I.

2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA VII. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA GRADA OMIŠA

Strategijom prostornog razvoja određene su dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru pa ona u osnovi sadržava:

- polazišta, osnovu i organizaciju prostornog razvoja sa smjernicama i prioritetima za postizanje ciljeva prostornog razvoja
- razvoj prostornih sustava sa smjernicama za prostorni razvoj na regionalnoj i lokalnoj razini
- mjere zaštite okoliša u skladu sa Strategijom održivog razvitka RH

Sustav prostornog uređenja podijeljen je hijerarhijski, pri čemu se svi prostorni planovi nižih razina moraju uskladiti s prostornim planovima više razine. Jednako tako, prostorni planovi užih područja moraju biti usklađeni s prostornim planovima šireg područja na istoj razini.

Prostorni planovi uređenja grada određuju:

- građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja za koje se ne donosi generalni urbanistički plan te neuređeni dio tih područja
- dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja, za koje se ne donosi generalni urbanistički plan, planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju
- obuhvat i područje primjene generalnog urbanističkog plana
- obuhvat i područje primjene urbanističkih planova uređenja koji se donose za građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja koje određuje grad, odnosno općina, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan
- koridore infrastrukture značajne za grad ili općinu, te propisuju
- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru izvan građevinskih područja, osim zahvata državnog i županijskog značaja
- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru u dijelu građevinskog područja naselja i dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja koji određuje grad ili općina, a za koje se ne

donosi generalni urbanistički plan ili urbanistički plan uređenja, kao ni za izdvojena građevinska područja naselja

- smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan.

Razlozi za donošenje Prostornog plana su sljedeći:

- Odluka o izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja grada Omiša (KLASA: 350-01/18-09/11, URBOJ: 2155/01-01-18-3 od 13.ožujka 2018. god. prestala je važiti zbog proteka roka za objavu javne rasprave o prijedlogu Izmjena i dopuna Prostornog plana propisanog člankom 87. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)
- Stupanje na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19).
- Potreba za djelomičnom revizijom utvrđene prostorne organizacije te prostorno planskih pokazatelja gradnje i uređenja prostora,

odnosno, temeljni razlog za pokretanje postupka je usklađenje s važećom zakonskom regulativom koja je od značaja za planiranje i uređenje prostora i usklađenje s prostornim planom više razine te vrednovanje različitih inicijativa za izmjenu prostorno-planskih odredbi, zaključaka stručnih analiza i novih potreba.

Prostorni plan se izrađuje s ciljem:

- usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju,
- usklađenja s ostalim važećim propisima od značaja za uređenje prostora,
- grafički dio Prostornog plana mora se prikazati na novima geodetskim podlogama u HTRS sustavu,
- korekcija granica građevinskih područja u obuhvatu Plana i revizija postojećih granica naselja,
- revidiranje namjena površina unutar naselja,
- preispitivanje Odredbi za provođenje u odnosu na probleme uočene u provedbi Prostornog plana te u cilju unapređenja provedbe i unapređenja uvjeta uređenja prostora,
- definiranje uvjeta izgradnje i rekonstrukcije postojećih građevina van građevinskog područja,
- preispitivanja obveze izrade i obuhvata urbanističkih planova uređenja, te utvrđivanja uvjeta neposredne provedbe Prostornog plana,
- preispitivanje postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, trasa prometnica i nerazvrstanih cesta,
- usklađivanje prostornih planova užih područja s Prostornim planom,
- druge izmjene i dopune čije se donošenje pokaže opravdanim u tijeku javne rasprave,
- usklađivanje sa zahtjevima javnopravnih tijela.

Nacrtom Plana predložen je način ostvarenja prethodno navedenih ciljeva, kroz intervencije opisane u Strateškoj studiji (detaljno razrađeni u Tablici 1 – Knjige I.), a koje su grupirane po temama kako slijedi u nastavku teksta.

- **Građevinska područja**
 - Gospodarska namjena
 - Sportska i rekreacijska namjena
 - Mješovita namjena

- Javna i društvena namjena
- Groblja
- **Uvjeti za uređenje prostora**
 - Građevinska područja naselja
 - Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja
 - Izgrađeni dio građevinskog područja naselja
 - Gradnja izvan granica građevinskog područja
 - Infrastruktura
- **Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti**
 - Ugostiteljsko-turistička namjena
 - Zone isključive namjene
 - Gospodarske djelatnosti u izdvojenom građevinskom području izvan naselja
- **Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti**
 - Predškolske ustanove
 - Sport i rekreacija
 - Vjerske građevine
- **Infrastrukturni sustavi**
 - Cestovni promet
 - Pomorski promet
 - Parkirališta i garažna mjesta
 - EKI
 - Uređenje vodotoka
- **Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina**
 - Prirodne vrijednosti
 - Ruralne cjeline
 - Područja arheološke baštine
 - Pojedinačna kulturna dobra i građevni sklopovi
- **Otpad**
 - Reciklažno dvorište
- **Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš**
 - Zaštita od štetnog djelovanja voda
 - Zaštita od požara
 - Mjere zaštite i spašavanja
- **Mjere provedbe prostornog plana**
 - Obveza izrade prostornih planova detaljnije razine
 - Program zaštite okoliša

- Utvrđivanje građevne čestice i rekonstrukcija zgrada čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Ovim Izmjenama i dopunama Plana ne unose se značajne intervencije već se plan usklađuje s važećim zakonima i propisima od značaja za uređenje prostora te je svrha izrade plana međuostalom i prikaz na novim geodetskim podlogama u HTRS-u.

3. ODNOS PROSTORNOG PLANA S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA PLANOVIMA I PROGRAMIMA

Sukladno odredbama *Zakona o zaštiti okoliša* (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/17), Strateška studija procjenjuje i usklađenost Prostornog plana s ostalim relevantnim planovima i programima te način na koji su ciljevi zaštite i očuvanja okoliša i prirode uzeti u obzir pri izradi dokumenta. U tu svrhu, kao i svrhu određivanja ciljeva zaštite okoliša strateške procjene, analizirani su dokumenti navedeni u nastavku, dok je sama analiza prikazana u poglavlju 10. Vjerojatno značajni utjecaji provedbe izmjena i dopuna prostornog plana Grada Omiša na ciljeve zaštite okoliša, Knjige I.

Popis analiziranih dokumenata:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 84/13) Program ruralnog razvoja 2014.-2020., 2015., na snazi u trenutku izrade studije temeljem Prijelazne Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down certain transitional provisions for the support by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and by the European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) in the years 2021 and 2022 and amending Regulations (EU) No 228/2013, (EU) No 229/2013 and (EU) No 1308/2013 as regards resources and their distribution in respect of the years 2021 and 2022 and amending Regulations (EU) No 1305/2013, (EU) No 1306/2013 and (EU) No 1307/2013 as regards their resources and application in the years 2021 and 2022)
- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 02/23) Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009.-2019. godine Republika Hrvatska - Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture; Ministarstvo turizma, Zagreb, 2008.
- Glavni plan razvoja turizma Splitsko – dalmatinske županije (2017.-2027.) sa strateškim i operativnim planom marketinga, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije i Institut za turizam, 2018. Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020 g. (NN 93/2014)
- Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske (NN 97/17)
- Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17)
- Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)
- Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (NN 66/16)
- Višegodišnji plan gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje 2014.-2023. (NN 117/15)
- Višegodišnji plan gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije do 2030. godine (NN 117/2005)
- Nacionalna šumarska politika i strategija (NN 120/03)

- Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u RH za razdoblje od 2013. do 2017. godine (NN 139/13)
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20)
- Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. godine do 2030. godine
- Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027. (NN 96/2022)
- Nacionalni plan razvoja akvakulture za razdoblje do 2027. (NN 133/22)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN130/05)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 3/17) i Odluka o donošenju izmjena Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 1/22) Plan razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027. (Službeni glasnik SDŽ 105/2022) Strategija razvoja urbane aglomeracije Split (Službeni glasnik SDŽ 57/2017)
- Strategija razvoja Grada Omiša do 2020. godine, 2017.

4. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA

Osnovu za prikupljanje podataka činili su javno dostupni podaci različitih sektorskih dokumenata državne i regionalne razine, a koji su usuglašeni s mišljenjima javnopravnih tijela koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja studije, odnosno koja su dostavila tijela koja sudjeluju u postupku. U slučaju nepodudaranja podataka, za potrebe procjene razmatrali su se zabilježeni opći trendovi i relativni odnosi, umjesto apsolutnih pokazatelja, koji se na strateškoj razini ne smatraju toliko bitnima.

Postojeći okolišni problemi identificirani su kroz analize iz poglavlja 6. Postojeći okolišni problemi koji su važni za izmjene i dopune prostornog plana, Knjige I., na temelju trendova i stanja okoliša, te pritiska gospodarskih sektora. U probleme su klasificirana sva stanja koja nisu pokazivala značajnije pozitivne trendove u postizanju dobre kvalitete određene sastavnice (**Tablica 1**).

Tablica 1. Utvrđeni postojeći okolišni problemi na području Grada Omiša važni za provođenje Izmjena i dopuna Prostornog plana

SASTAVNICE OKOLIŠA	Opis problema	Područje
Zrak	Prekoračenje ciljnih vrijednosti za prizemni ozon. Onečišćenje zraka emisijama iz prometa i industrije Nepostojanje mjerne mreže na području Grada	Grad Omiš
Klima i klimatske promjene	Povećanje učestalosti elementarnih nepogoda poput suša i poplava. Visoki rizik od požara u naseljima uz obalu. Podizanje razine mora	Grad Omiš Obalna područja
Georaznolikost	Pojačana pojava erozivnih procesa uslijed pojave erozivnih bujica te posljedično aktiviranje klizišta i odrona, te posljedično ugrožavanje stanovništva, prometne i ostale infrastrukture. Područje visoke rizičnosti od potresa. Opterećenost ZK kanjona Cetine zbog avanturističkog turizma. Bespravna izgradnja.	Gotova sva naselja u sastavu Grada Omiša
Tlo i korištenje zemljišta	Prenamjena tla u korist građevinskih područja. Učestala pojava erozivnih bujica uslijed intenzivnih padalina što uzrokuje pojavu klizišta i odrona. Negativni pritisak na tlo zbog velikog broja ilegalnih odlagališta otpada. Nepogodnost tala za poljoprivredu Gubitak tla zbog bespravne izgradnja.	Grad Omiš
Stanje voda i vodnih tijela	Vodna tijela koja čine glavni tok rijeke Cetine ocijenjena su ocjenama lošeg ili vrlo lošeg konačnog stanja zbog stanja hidromorfoloških elemenata uslijed izgradnje hidroenergetskih postrojenja na slivu. Zbog promjene režima protoka vode u rijeci Cetini nizvodno od akumulacije Peruča i kanaliziranja vodotoka dolazi i do degradacije podzemnih ekoloških sustava na području. Vrlo loše stanje vodotoka Žrnovnice zbog nekontroliranog ispuštanja otpadnih voda i upotrebe poljoprivrednih zaštitnih sredstava Veliki broj bujica koje se aktiviraju za kišnih perioda, te osim poplava aktiviraju i eroziju i kličenje tla Opasnost od poplava rijeke Cetine Povećana potrošnja tijekom ljetnih mjeseci, te nedovršenost sustava vodoopskrbe Slaba izgrađenost sustava odvodnje u odnosu na vodoopskrbu, pri čemu se ne ostvaruje kontrolirano ispuštanje otpadnih voda s pročišćavanjem (neadekvatne septičke jame)	Grad Omiš Kanjon Cetine
Bioraznolikost	Negativan utjecaj nedovoljnog protoka vode u rijeci Cetini zbog zahvaćanja vodotoka (biološki minimum) ili ispuštanja viška vode iz hidroelektrana.	Područje uz rijeku Cetinu

	<p>Izgradnja ušća (nekadašnje delte) rijeke Cetine.</p> <p>Onečišćenja rijeke Cetine i mora nepročišćenim otpadnim vodama.</p> <p>Širenje invazivnih vrsta u svim ekosustavima (kopnenim, morskim) pospješeno klimatskim promjenama.</p> <p>Velik broj divljih odlagališta otpada.</p> <p>Nestanak ribljih vrsta iz ušća Cetine koje je određeno kao esencijalno hranilište i rastilište vrsta</p> <p>Ugroženost morskih cvjetnica ljudskim aktivnostima (sidrenje, onečišćenje, nasipavanje...)</p> <p>Intenzivni turizam (izletnički, rafting, kajak/kanu, penjanje, kanjonig) razvijen je uz kanjon Cetine a razmjeri i način provođenja turističkih aktivnosti, ukoliko ne budu strogo kontrolirani, mogu dovesti do mogućih uništenja nekih od obilježja ZK.</p> <p>Vađenje pijeska za potrebe dohrane plaža, nasipavanje, izgradnja obale, zagađenje, klimatske promjene prepoznate su kao glavna prijetnja bioraznolikosti mora. Uređivanje i pregrađivanje vodotoka (Cetina)</p> <p>Urbanizam, betonizacija i prekomjerno turističko iskorištavanje zaštićenih područja prirode (kanjon rijeke Cetine)</p>	
Šumarstvo i lovstvo	<p>Povećana opasnost od nastanka i širenja požara na području šuma u privatnom vlasništvu</p> <p>Nisu izrađeni programi gospodarenja za šume šumoposjednika</p> <p>Smanjenje vitalnosti šuma zbog klimatskih promjena</p>	Grad Omiš
Kulturno-povijesna baština	<p>Nedostatak ulaganja u revitalizaciju postojećih materijalnih kulturnih dobara.</p> <p>Nedovoljna valorizacija i propadanje kulturnih dobara</p> <p>Objekti u ruralnim cjelinama zapušteni i u lošem građevinskom stanju kao i povijesne mlinice uz rijeku Cetinu</p> <p>Ugroženost kulturne baštine uslijed bujica i neodržavanja i nelegalnih zahvata na kulturnim dobrima</p> <p>Veći broj arheoloških lokaliteta unutar obuhvata Plana nije istražen niti prezentiran</p>	Grad Omiš
Krajobraz	<p>Devastacija obalnog dijela Grada Omiša uslijed urbanizacije.</p> <p>Kulturni krajobrzi u zaobalju su ugroženi zbog depopulacije i nesređenih imovinsko-pravnih odnosa.</p> <p>Sukcesijsko širenje vegetacije i smanjenje poljoprivrednih površina i pašnjaka</p> <p>Ugroženost od požara</p> <p>Potreba za sanacijom neaktivnog kamenoloma te napuštenih tupinoloma.</p> <p>Velik broj brownfield lokacija na području Grada Omiša bez funkcije.</p> <p>Nedostatak javnih zelenih površina</p>	Grad Omiš cijelo područje
Zdravlje ljudi	<p>Slabo razvijena kanalizacijska infrastruktura (pokrivenost Grada tek 35,1 %).</p>	Grad Omiš

	<p>Postojanje neadekvatno izvedenih septičkih jama.</p> <p>Divlja odlagališta otpada.</p> <p>Buka od prometa motornih vozila osobito za vrijeme turističke sezone (cesta D8)</p> <p>Potencijalni rizik od požara.</p> <p>Bilježenje povišene mutnoće vode na izvorištu Studenac (lokalni značaj)</p> <p>Buka od vjetroelektrana i eksploatacijskih polja.</p>	
OPTEREĆENJA OKOLIŠA	Opis problema	Područje
Otpad	<p>Velik broj divljih odlagališta otpada, posebno u blizini rijeke Cetine.</p> <p>Povećanje nastanka komunalnog otpada</p> <p>Nastajanje dodatnih količina otpada u vrijeme turističke sezone</p>	Blizina rijeke Cetine (Značajni krajobraz Kanjon Cetine), obalna naselja.
Promet	<p>Pomorske luke na području grada ne omogućavaju planiranje intermodalnosti.</p> <p>Izraženi problem zagušenosti prometa u ljetnom periodu, te postojanje uskog grla na mostu preko Cetine</p> <p>Nedovoljna sigurnost u prometu, posebno na D8</p> <p>Prometni razvoj ne prati turistički i gospodarski razvoj područja</p>	Naselje Omiš

Nadalje, u Studiji je analiziran moguć razvoj razvoja okoliša bez provedbe Prostornog plana, koji se temelji na pretpostavkama da su promjene u okolišu neizbježne uslijed prirodnih procesa te kontinuiranih ljudskih aktivnosti koje nisu direktno vezane uz njenu provedbu, a regulirane su drugim aktima i instrumentima.

Rezultati analize prikazani su u poglavlju 4.2 Strateške studije te se temelje na ustanovljenim trendovima razvoja stanja pojedinih sastavnica okoliša tijekom dužeg vremenskog razdoblja koji su razvidni iz tablice u nastavku (**Tablica 2**), kao i stručnoj procjeni potencijalnih utjecaja neprovođenja Prostornog plana.

Tablica 2. Pregled mogućeg razvoja pojedinih sastavnica okoliša bez provedbe Prostornog plana

Sastavnica	Mogući razvoj okoliša bez provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana
Zrak	<p>Na području Grada Omiša glavni onečišćivači su anorganski plinovi i to iz dva sektora – industrije i prometa. Promet, osobito cestovni je na području Grada u porastu, naročito uslijed turističke sezone te se sve više produljuje vrijeme putovanja uslijed prometnih gužvi, čime se pojačava efekt emisija u zrak.</p> <p>Prema Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske te sukladno Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju RH (NN 1/14), područje Grada Omiša pripada zoni HR 5 te je kvaliteta zraka bila I.kategorije s obzirom na sve onečišćujuće tvari.</p> <p>Izostankom provođenja novog Plana za očekivati je kako će stanje kvalitete zraka ostati isto odnosno da neće doći do poboljšanja kvalitete zraka obzirom na opterećenja koja već sada određuju kvalitetu zraka, te izmjene koje nemaju direktnog utjecaja na kvalitetu zraka.</p>
Klima i klimatske promjene	<p>Ekstremne vremenske prilike uzrokovane klimatskim promjenama u budućnosti (do 2030.) bit će učestalije i snažnije. Te će posljedice na okoliš biti razornije. Ovo se prvenstveno odnosi na suše, požare i poplave.</p> <p>Neprovođenje Prostornog plana manjim dijelom će se negativno odraziti na klimu s obzirom na posljedice nedovoljne zaštite od poplava ili požara s obzirom na mogućnost porasta razine mora i vrlo visokoj izloženosti odnosno visokom riziku od požara, budući da planom nisu predviđene mjere prilagodbe na klimatske promjene.</p>
Georaznolikost	<p>Očekuje se daljnji pritisak na dolinu rijeke Cetine, naročito tijekom turističke sezone što izravno ili neizravno može dovesti do degradacije georaznolikosti (porast potrošnje vode, povećanje ispusta otpadnih voda, porast nastanka otpada te ilegalnih odlagališta otpada, pritisak avanturističkog turizma – rafting, kanjoning).</p>
Tlo i korištenje zemljišta	<p>Očekuje se daljnji pritisak na tlo uslijed širenja naselja sa svrhom povećanja smještajnih i stambenih kapaciteta, te dogradnje infrastrukturne mreže.</p> <p>Na području Grada Omiša česte su erozivne bujice uslijed intenzivnih padalina te pojava klizišta i odrona koje ovise o trenutnim geološkim, pedološkim, vegetacijskim i meteorološkim karakteristikama područja. Bez zaštite zaštitnih šuma, trendovi će se pojačati.</p> <p>Velik pritisak na tlo je i uslijed onečišćenja od ilegalnih odlagališta otpada.</p> <p>Zbog nedovoljnog stupnja uspostavljenosti sustava gospodarenja otpadom, za očekivati je da divlja odlagališta neće nestajati.</p>
Stanje voda i vodnih tijela	<p>Područja Grada Omiša ugrožena su i od poplava od rijeke Cetine, bujičnih voda osobito u kombinaciji s olujama i plimom. Naseljena područja uslijed ekstremnih oborina trpe znatne materijalne štete.</p> <p>Vodna tijela su hidromorfološki izmijenjena zbog hidroenergetskih zahvata, što se neće mijenjati, dok će se kemijsko stanje poboljšati razvojem sustava javne odvodnje s pročišćavanjem. Bez smanjenja korištenja voda, na Cetini će postati ugrožen ekološki prihvatljiv protok.</p> <p>Stanje voda te mogućnost nastanka šteta uslijed poplava će ostati nepromijenjeno ako se pri odabiru lokacije i planiranju pojedinačnih zahvata ne budu uzimali u obzir utjecaji klimatskih promjena.</p>
Bioraznolikost	<p>U suprotnosti s prostorno-planskom dokumentacijom, u provedbi zahvata gradnje nisu uvažene potrebne mjere zaštite bioraznolikosti, zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, te je prisutna neplanska gradnja. Prekomjerno korištenje mora ostaje najveći problem ugroženosti morskih staništa i vrsta.</p>

Sastavnica	Mogući razvoj okoliša bez provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana
Šumarstvo i lovstvo	<p>Nastavit će se trend gospodarenja državnim šumama po principima šumarske struke i pozitivni trendovi vezani uz njihovu struku i proizvodnost.</p> <p>Bez provedbe Plana ne očekuje se da će doći do promjene stanja općekorisnih funkcija šuma. Bez zaštite zaštitnih šuma, trendovi oštećenja tla će se povećati (bujice, erozija).</p>
Kulturno-povijesna baština	<p>Kulturna baština ostaje nevalorizirana, te se ne obnavlja zbog nedostatka financijskih sredstava.</p>
Krajobraz	<p>Postojeći vizualni identitet grada mijenja se pod utjecajem neplanskog širenja građevinskih područja, kao posljedica devastacije požarima, nastankom novih i nesaniranjem postojećih ilegalnih odlagališta otpada.</p> <p>Neprovedbom Plana te neprovođenjem mjera i smjernica za očuvanje okoliša za očekivati je kako bi se spomenuti negativni procesi na krajobraznu vizuru Grada mogli nastaviti</p>
Zdravlje ljudi	<p>Količine buke i vibracija iz sektora prometa i industrije, te emisija u zrak će se smanjiti provođenjem prometnih rješenja cesta državnog i županijskog značaja, dok će lokalno problem postati izraženiji uslijed povećanja broja stanovnika i osobnih automobila.</p> <p>Sigurnost ljudi i imovine bit će ugroženo pojavom učestalijih poplava nastalih bujičnim vodama ili podizanjem morske razine uslijed olujnih nevremena.</p> <p>Također, javna kanalizacijska infrastruktura na području Grada Omiša je slabije izgrađena u odnosu na javnu vodoopskrbnu mrežu, te se otpadne vode ispuštaju u neodgovarajuće septičke jame, te ne prolaze pročišćavanje.</p>
Otpad	<p>I dalje će se povećavati količine otpada, kojima se neće moći pravilno gospodariti zbog nedovoljnih kapaciteta građevina za gospodarenje otpadom, što može uzrokovati nastanak novih divljih odlagališta.</p> <p>Nedostatak razvoja infrastrukture iz sustava gospodarenja otpadom onemogućava uspostavu pravilnog sustava te se negativno odražava na zdravlje ljudi.</p>

5. KRATKI PRIKAZ RAZMATRANIH RAZUMNIH ALTERNATIVA

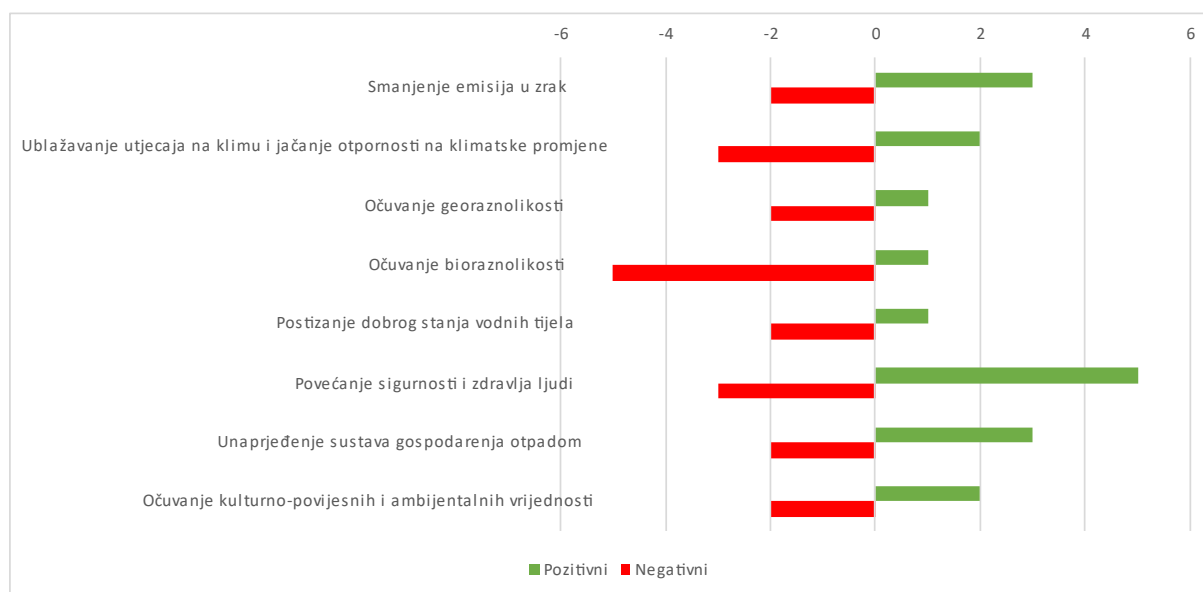
Strateška procjena utjecaja Prostornog plana predviđa i razmatranje razumnih varijanti, uz analizu zašto se iste ne smatraju najpovoljnijima za okoliš, odnosno održivi razvoj. Strateškom se studijom dakle procjenjuju značajni učinci provedbe razumnih varijanti, temeljem dostupnih podataka, uzimajući u obzir generalne ciljeve i geografski opseg utjecaja Prostornog plana, sa svrhom utvrđivanja optimalnog rješenja u kontekstu održivog razvoja.

Kako bi se ostvarili ciljevi izrade prostornog plana, plan je izmijenjen u svom grafičkom i tekstualnom dijelu, te su izmijenjene Odredbe za provođenje: Procjena utjecaja varijanti uključivala je dva scenarija:

1. Varijanta 1, te
2. Varijanta 2.

Varijanta 1. obuhvaća inicijalni prijedlog Prostornog plana dostavljenog od Izrađivača plana. Ovakav prijedlog u bitnom je sadržavao sljedeće prijedloge:

- Usklađenje s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije
- Unose se linijski zahvati sukladno projektnoj dokumentaciji (korekcija trasa)
- Smanjuje se broj planiranih sportskih luka
- Uređenje odredbi za planiranje mogućih sadržaja u poslovnim zonama
- Uređenje odredbi za planiranje i građenje sportsko-rekreacijskih sadržaja
- Uređenje odredbi za planiranje ugostiteljsko-turističke namjene, novih zona, uključujući izgradnju kampa
- Uređenje odredbi vezano za luke i pomorski promet
- Unosi se lokacija reciklažnog dvorišta

Slika 1. Rezultati preliminarne analize utjecaja Varijante 1 na ciljeve zaštite okoliša

Varijanta 2. predstavlja verziju plana u kojoj su uvaženi prijedlozi stručnih javnopravnih tijela, te koji sadržajno u bitnom uključuje:

- Usklađenje s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije
- Unose se linijski zahvati sukladno projektnoj dokumentaciji (korekcija trasa)
- Unose se uvjeti gradnje na obalnom području u slučaju pojave klizišta i puzišta
- Brišu se zone rekreacije u donjem toku rijeke Cetine i plaže u kanjonu rijeke Cetine
- Briše se ugostiteljsko turistička namjena Planovo, te prenamjenjuje T1 Planovo u D
- Planira se nova I2 gospodarska namjena za gradnju asfaltne baze i betonare pored reciklažnog dvorišta
- Propisuju se detaljni uvjeti gradnje i uređenja unutar značajnog krajobraza Kanjona rijeke Cetine
- Unosi se NATURA 2000 ekološka mreža s mjerama zaštite.

Preliminarni utjecaji Varijante 2. ocijenjeni su manjima na krajobrazne vrijednosti zaštićenog područja zbog propisivanja zabrane gradnje, odnosno provođenja aktivnosti uz mjere zaštite. Pozitivni su utjecaji u odnosu na Varijantu 1 i na bioraznolikost i krajobrazne vrijednosti zbog uklanjanja rekreacijskih površina kupališta uz rijeku Cetinu, zbog izbjegavanja neadekvatnih zahvata nasipavanja, dohrane, betoniranja i sl. Također su brisane namjene hotel i prenamijenjeno je područje namjene hotel u društvenu namjenu. Nadalje, Plan je revidiran s obzirom na Zakon o zaštiti prirode.

6. PREGLED MOGUĆIH UTJECAJA PROSTORNOG PLANA NA OKOLIŠ

Temeljem rezultata analize postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema za svaku sastavnicu okoliša Strateškom studijom u poglavlju 8. definirali su se okolišni ciljevi na način da budu u skladu s ciljevima strategija, planova i programa Republike Hrvatske, kao i s ciljevima međunarodnih konvencija. Iako se sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ne zahtijeva identificiranje ciljeva i indikatora strateške procjene, njihova primjena se potiče kao prikladan alat za identificiranje i procjenu potencijalnih učinaka na okoliš, i pozitivnih i negativnih.

Ciljevi zaštite okoliša izražavaju željeni smjer promjene stanja, te se formiraju za svaku sastavnicu u odnosu na lokalne posebitosti i probleme. Oni predstavljaju osnovu za testiranje učinaka Prostornog plana na okoliš, tj. analizom se promatra da li ciljevi Prostornog plana doprinose postizanju odabranih ciljeva zaštite okoliša ili ne. Ciljevi zaštite okoliša su prikazani u tablici niže (**Tablica 3**).

Tablica 3. Ciljevi zaštite okoliša strateške procjene

CILJEVI	PODCILJEVI	SASTAVNICA/OPTEREĆENJE OKOLIŠA	INDIKATOR
Smanjenje emisija u zrak	Smanjenje emisija iz cestovnog prometa	Kvaliteta zraka Zdravlje ljudi Klima i klimatske promjene	-brojanje prometa na cestama - podaci iz ROO
Ublažavanje utjecaja na klimu i jačanje otpornosti na klimatske promjene	Smanjenje emisija stakleničkih plinova	Klima i klimatske promjene Zdravlje ljudi	- financijske štete od poplava - emisije stakleničkih plinova - energetska učinkovitost kućanstva.
	Zaštite od bujičnih poplava		
	Povećanje energetske učinkovitosti		
Očuvanje georaznolikosti	Smanjenje pritiska na zaštićena područja	Georaznolikost Bioraznolikost	- broj turističkih posjeta - aktivne bujice na području Grada
	Zaštita od erozije i odrona		
Očuvanje bioraznolikosti, staništa i vrsta te ZP obilježja prirode	Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti	Bioraznolikost Vode i vodna tijela Šume	- broj novounesenih/prepoznatih invazivnih vrsta - zastupljenost ugroženih stanišnih tipova - abundancija i rasprostranjenost odabranih vrsta - broj zahvata na morskoj obali
	Sprečavanje rasta i širenja invazivnih vrsta		
	Zaštita od požara		
Postizanje dobrog stanja vodnih tijela	Širenje sustava javne odvodnje s pročišćavanjem	Vode Bioraznoikost Zdravlje ljudi	- ocjene stanja vodnih tijela
Povećanje sigurnosti i zdravlja ljudi	Zaštita od požara	Zdravlje ljudi Klima i klimatske promjene Promet	- površine u Gradu Omišu koje su izložene mogućim nastancima požara - štete od požara (vegetacija, stambeni i ostali objekti)
	Zaštita od buke cestovnog prometa		
	Očuvanje kakvoće mora		
Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	Sanacija ilegalnih odlagališta	Otpad Zdravlje ljudi Bioraznolikost Stanje voda	- izgrađenost građevina u sustavu gospodarenja otpadom -broj saniranih ilegalnih odlagališta
Očuvanje kulturno-povijesnih i ambijentalnih vrijednosti prostora	Revitalizacija materijalne kulturne baštine Očuvanje prirodnih krajolika	Kulturno-povijesna baština Krajobraz	- zaštićena kulturno-povijesna baština na području Grada Omiša

Kako bi se utvrdili vjerojatno značajni utjecaji provedbe Prostornog plana na ciljeve zaštite okoliša, procjena je provedena u skladu s metodologijom najbolje prakse. Ova metodologija je opće prihvaćena, a temelji se na identifikaciji utjecaja kroz analitičku matricu, suprotstavljajući intervencije Prostornog plana (u redovima) ranije utvrđenim ciljevima zaštite okoliša strateške procjene (u stupcima). Analitička matrica prikazana je u poglavlju 10. Vjerojatno značajni utjecaji provedbe izmjena i dopuna prostornog plana Grada Omiša na ciljeve zaštite okoliša u Strateškoj studiji.

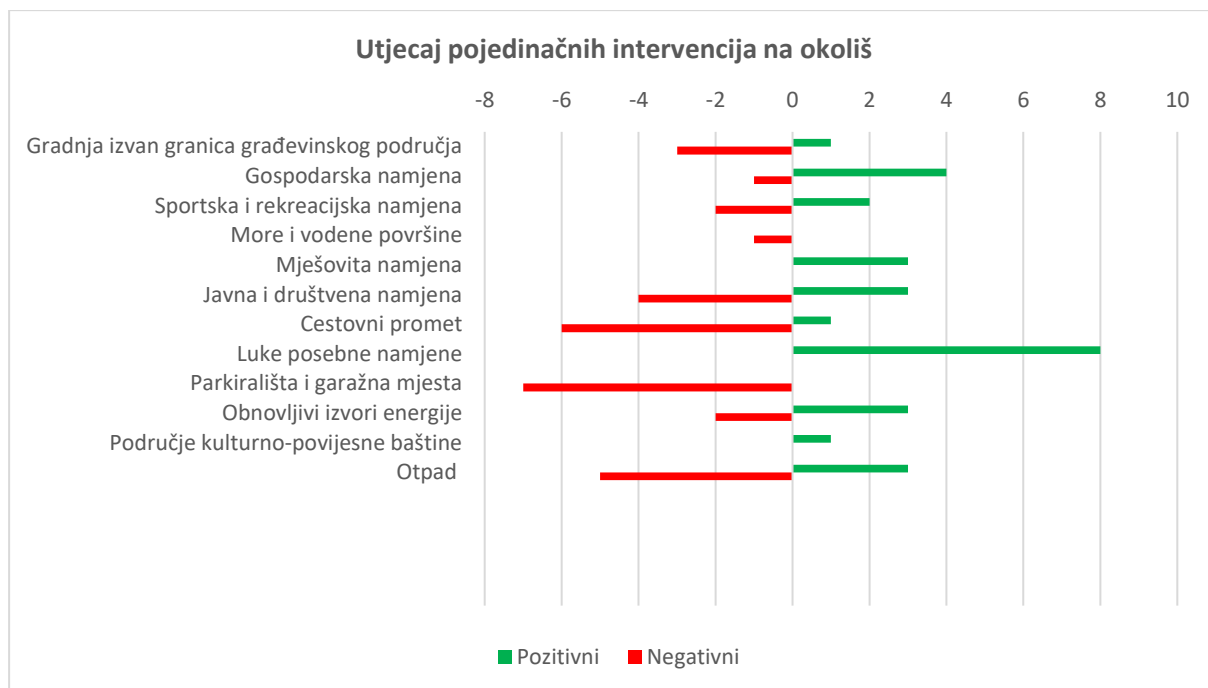
Procenom se ocjenjuju vjerojatni utjecaji provedbe Plana na okoliš, koji se u matrici kategoriziraju s obzirom na:

- značaj utjecaja (veliki i manji pozitivan utjecaj, neutralan ili nepostojeći utjecaj, te manji i veliki negativan utjecaj)
- vremensko trajanje (kratkoročan, srednjoročan, dugoročan),
- put djelovanja utjecaja (direktan, indirektan).

Za procjenu utjecaja u obzir su se uzimali vrsta i obuhvat planiranih intervencija, u odnosu na planiranu lokaciju provedbe.

U analizi je potrebno identificirati sve utjecaje, pozitivne i negativne, bez obzira na njihov značaj, kako bi se mogli razlučiti kumulativni utjecaji, koji bi u konačnici eventualno mogli imati značajne utjecaje.

Zbog jednostavnijeg razumijevanja ukupnog utjecaja intervencija prostornog plana na okoliš i pojedine ciljeve zaštite okoliša, izvršena je njihova kvantifikacija s obzirom na značaj koji im je dodijeljen u matrici utjecaja. Pri tome su pozitivnim utjecajima, s obzirom na procijenjeni intenzitet dodane vrijednosti 1 i 2, a negativnim - 1 i - 2. Predmetna kvantifikacija iskazana je grafovima, koje je međutim potrebno promatrati uvjetno, jer je zbog neusporedivosti značaja utjecaja različitih elemenata plana, moguće uspoređivati jedino pozitivne i negativne utjecaje unutar iste skupine, ali ne i između različitih skupina. Pa ipak, ovakva procjena smatra se primjerenom zbog jednostavnije identifikacije manjih dijelova sustava koji uzrokuju negativne utjecaje, temeljem koje je moguće formirati specifične mjere umanjivanja istih.

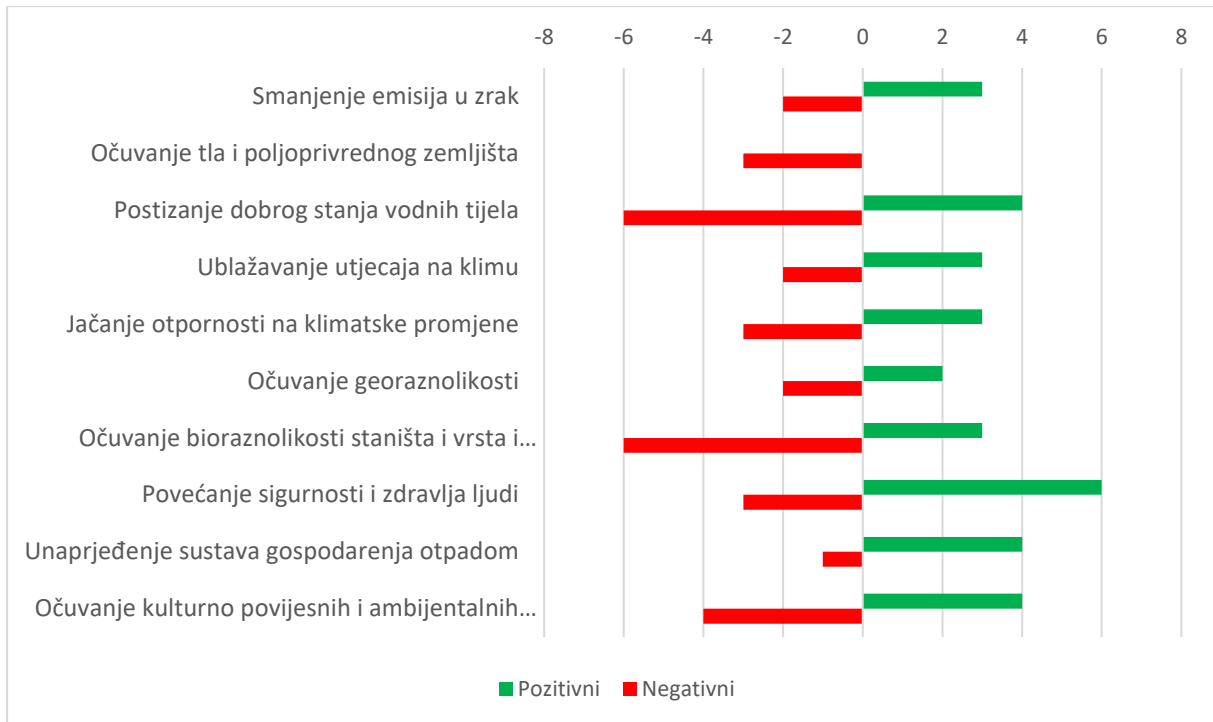

Slika 1. Prikaz utjecaja grupiranih intervencija na cjelokupni okoliš.

Iako je grafički prikaz utjecaja Plana (Error! Reference source not found.), izrađen s namjerom da se utjecaji kvantificiraju, međutim, rezultate je potrebno uzeti u obzir načelno budući da se izmjenama i dopunama plana ne unose značajne intervencije već se plan usklađuje s važećim zakonima i propisima od značaja za uređenje prostora te se prikazi unose na novim geodetskim podlogama u HTRS-u.

Identificirani utjecaji najviše se odnose na Intervencije vezane uz cestovni promet, luke posebne namjene, parkirališta i garažna mjesta te na intervencije vezane uz gospodarenje otpadom.

Kako predmetnim izmjenama i dopunama prostornog Plana ne dolazi do izmjena u planiranju prostora koje bi imale značajne utjecaje na ciljeve zaštite okoliša (Error! Reference source not found.) postavljene kroz Studiju, u kumulativnoj analizi sagledavani su utjecaji koji se mogu javiti uslijed istovremenog provođenja svih aktivnosti planiranih važećim prostorno planskim dokumentima.

Tako se najviše kumulativnih negativnih utjecaja očekuje na ciljeve bioraznolikosti zbog planiranja sadržaja u zaštićenom području prirode, realizacije OIE projekata te prometne infrastrukture, na postizanja dobrog stanja vodnih tijela najviše zbog osjetljivosti rijeke Cetine kao resursa, te objedinjenog cilja za kulturnu baštinu i krajobraz, također prvenstveno odnoseći se na zahvate u zaštićenom krajobrazu Kanjon rijeke Cetine.

Potrebno je međutim naglasiti se provedbom Plana očekuju i veći pozitivni utjecaji na okoliš zbog pojačanih mjera zaštite okoliša i prirode, smanjenja opterećenja izostavljanjem sadržaja koji bi predstavljali značajan pritisak na osjetljiva područja, te povećanjem sigurnosti ljudi.

6.1 Prekogranični utjecaji

Uzimajući u obzir potencijalni doseg utjecaja predloženog Prostornog plana, te činjenicu da se Grad Omiš ne nalazi u pograničnom području, ne očekuju se mogući utjecaji na okoliš preko državnih granica.

7. MJERE ZAŠTITE I SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE STANJA OKOLIŠA

Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe izmjena i dopuna prostornog plana navedene su u poglavlju 12. i 12.1. u Strateškoj studiji – Knjiga I.

Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana, primjenjujući načelo predostrožnosti, određene su za sve ciljeve zaštite okoliša, za koje je u prethodnom poglavlju utvrđena vjerojatnost negativnih utjecaja, ali i za one za koje je evidentirana mogućnost poboljšanja stanja kroz implementaciju Prostornog plana.

Tablica 4. Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
1.	Postizanje dobrog stanja vodnih tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Cestovnu infrastrukturu planirati s odvodnjom oborinskih voda s pročišćavanjem - U novoj I2 zoni (reciklažno dvorište za građevini otpad, asfaltna baza, betonara) osigurati prikupljanje otpadnih voda, te odvodnju oborinskih voda s pročištačem, odnosno separatorom ulja i masti (uskладiti s režimom za III zonu sanitarne zaštite izvorišta) - Razmotriti planirane sadržaje u odnosu na ograničenja predviđena za zone sanitarne zaštite izvorišta
2.	Zaštita tla	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom rekonstrukcije prometne infrastrukture voditi računa o područjima Grada ugroženim od stvaranja odrona, erozija i klizišta - Propisati odredbe za primjenu ekoloških poljoprivrednih načela.
3.	Poboljšanje kvalitete zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Kod rekonstrukcije postojećih infrastrukturnih građevina i sustava izvan građevinskog područja izbaciti mogućnost izmještanja koridora trasa, budući da isti ne zadovoljavaju definiciju rekonstrukcije
4.	Očuvanje bioraznolikosti staništa i vrsta te temeljnih obilježja zaštićenih područja prirode	<ul style="list-style-type: none"> - Nema mjera
5.	Očuvanje kulturno-povijesnih i ambijentalnih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Pri formiranju zelenih pojasa uz prometnu infrastrukturu koristiti isključivo autohtonu vegetaciju - U svrhu zaštite morskog okoliša, potrebno je u prostorni plan ugraditi mjere zaštite mora od onečišćenja, kao i odgovarajućih ekoloških standarda - U donjem toku rijeke Cetine (lijeva obala Borak i desna obala Zakućac) ne planirati površine za rekreaciju (R2) – izbaciti i iz tekstualnog dijela plana. - Močvarni ekosustav rijeke Cetine čuva se u prirodnom izgledu i bez ikakvih zahvata - Plaže uz rijeku Cetinu Donji Dolac, Blato n/C, Podgrađe, Slime i Smolonje definirati kao prirodne plaže izvan građevinskog područja naselja koje se čuvaju u prirodnom izgledu i bez ikakvih zahvata. Iste ucrtati u grafički dio plana. - Površine za rekreaciju (R2) uz lijevu obalu Cetine Slanica (naselje Podašpilje) i Radmanove mlinice (naselje Podašpilje) zadržati u postojećim gabaritima u skladu s PPŽ, odrediti povoljne prostore za širenje šumskih površina. - Izbjegavati planiranje zahvata koji ugrožavaju zaštitnu ulogu sastojina zaštitnih šuma - Izvršiti reviziju planiranih neizgrađenih EP sukladno kriterijima propisanim člankom 75 PPŽ-a - Razmotriti izmještanje nove I2 zone zbog smještaja na području ekološke mreže - Revidirati tekst plana vezano za VE kako bi odražavao stvarnu situaciju te prilagoditi grafički dio plana - Osigurati ekološki prihvatljiv protok nizvodno od planiranih vodnih građevina na rijeci Cetini koji ostvaruje ekološke zahtjeve potrebne za očuvanje vlažnih staništa uz rijeku Cetinu i o njima ovisnih ugroženih vrsta, te na način ne dođe do kumulativnog narušavanja ekološki prihvatljivog protoka sa već izvedenim građevinama. - U zaštićenom krajobrazu Kanjon rijeke Cetine primijeniti sljedeće mjere:

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
		<p><i>Viseći most preko Cetine na predjelu Slanica planirati na način da se povezuju postojeći putevi i staze odnosno bez probijanja novih pristupnih puteva i staza</i></p> <p><i>Grafički ucrtati obuhvat prihvatljive zone zip-line Naklice i Visećgrad</i></p> <p><i>Izbaciti uređenje parkirališta k.č. 131 k.o. i k.č. 136, te parkiranje planirati na k.č. pristaništa, ulaza i izlaza za rafting, kanjoning i kajaking</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Brisati MHE Čikotina lađa iz PPUO zbog neusklađenosti s Prostornim planom županije
6.	Smanjenje utjecaja na klimu i jačanje otpornosti na klimatske promjene	<ul style="list-style-type: none"> - Pri planiranju cestovne infrastrukture voditi računa o uređenju nogostupa i biciklističkih staza te njihovih elemenata koji trebaju biti uklopljeni u prirodni ambijent - Voditi brigu o uklapanju parkirališnih i garažnih površina u postojeću krajobraznu vizuru pri čemu se parkirni objekti mogu graditi biranim ekološkim materijalima opremom i dizajnom Parkirališta je poželjno izvesti na način da ista uključuju sadnju drveća i osnivanje zelenih površina - Pri formiranju zelenih pojasa uz prometnu infrastrukturu koristiti isključivo autohtonu vegetaciju - Preferirati podzemne garažne objekte zbog racionalizacije korištenja prostora - Oko postrojenja ili reciklažnog dvorišta za građevni otpad preporuča se posaditi visoki sloj raslinja autohtonih vrsta
7.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - Lokacije nove izgradnje prilagoditi opasnostima od bujičnih poplava, te odronima i klizištima - Omogućiti gradnju solarnih elektrana, pri čemu se preferiraju već iskorišteni prostori, npr. na stambenim objektima, proizvodnim zonama, napuštenim tvornicama ili na napuštenim odnosno saniranim eksploatacijskim poljima (brownfield) te izvan zaštićenih područja i područja ekološke mreže
8.	Zaštita zdravlja ljudi	<ul style="list-style-type: none"> - Lokacije nove izgradnje prilagoditi opasnostima od bujičnih poplava, te odronima i klizištima - Izraditi analizu ranjivosti obalnih područja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda radi definiranja najugroženijih područja, uključujući porast razine mora kao ulazni podatak za prostorno planiranje - Prilikom projektiranja cestovne infrastrukture u obzir uzeti Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.-2027. - Pri izgradnji parkirališta i garaža u središtu Grada, voditi računa o Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.-2027. - Parkirališne građevine i površine izgrađivati prema zelenim načelima, uz obavezno ozelenjivanje i gradnju biranim ekološkim materijalima opremom i dizajnom

8. MJERE PRAĆENJA OKOLIŠA

Praćenje stvarnih utjecaja provedbe Prostornog plana ima za cilj provjeriti da li se njenom provedbom postižu zadani ciljevi, zatim identificirati negativne utjecaje provedbe (predviđene i nepredviđene), te kako bi se osiguralo da se mjere zaštite okoliša predložene strateškom procjenom provode.

Na području Grada Omiša provode se redoviti programi praćenja stanja okoliša propisani zakonskom i podzakonskom regulativom, te se rezultati provođenja mjera objedinjuju u Izvješću o stanju u prostoru i Izvješću o stanju okoliša, iz kojeg se razloga ovom Strateškom studijom ne predlažu dodatne mjere praćenja stanja okoliša.